

ur Västsahara 2014:4

När kommer det svenska erkännandet?

Aven publicerad i
globalarkivet.se

I december 2012 beslutade den svenska riksdagen att Sverige ska erkänna Västsahara. Det verkställde dock inte Alliansregeringen – men nu finns det en ny regering.

– Vad kommer ett svenskt erkännande av Västsahara att betyda?

Den frågan besvarade Peter Weiderud, förbundsordförande för Socialdemokrater för tro och solidaritet, Bodil Ceballos, tidigare riksdagsledamot (MP) och nuvarande EU-parlamentariker, Aliyen Kentawi, representant för befrielseörelsen POLISARIO i Sverige samt Rabab Amidane, västsahariska som lever i exil i Sverige.

Frågan ställdes av Föreningen Västsahara på ett seminarium på Inspiration Världen i september i Stockholm före det svenska valet. Först ut att besvara frågeställningen var Bodil Ceballos, tidigare riksdagsledamot, samt sammankallande i riksdagens nätverk för Västsahara:

– Syftet är att skapa press internationellt för att få ett slut på konflikten. Västsahara har väntat på en folkomröstning som inte sker, därför kan erkännandet skapa press på exempelvis Frankrike som stödjer Marocko.

Bodil Ceballos berättade om arbetet för att få upp Västsaharafrågan på agendan. Besök har gjorts i flyktinglägren i Algeriet och även inne i ockuperat område, där miljöpartisterna träffade västsaharier, som väd-

– **Jag tror att även Sverige kommer att bli uppvaknade och vissa länder kommer att be Sverige att vänta, menade Polisarios representant Aliyen Kentawi i september.**

jade om att få genomföra sin folkomröstning. Besöken mynnade ut i rapporter som skrevs och skickades till UD och andra parlamentariker.

Det går att ana att Bodil Ceballos är ganska nöjd med det fotarbete hon och andra parlamentariker lagt ner.

– Sen gick det fort. Vi i Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna sa alla ja till att erkänna Västsahara i riksdagen. Ja, även Sverigedemokraterna röstade plötsligt för

– De Gröna från Frankrike förstår inte alls vår ståndpunkt. Men i stort är den svenska positionen i EU känd inte minst efter diskussionerna om fiskeavtalet med Marocko.

Nu väntar arbete i EU-parlamentet för Bodil Ceballos.

Rabab Amidane hade kvällen innan seminariet pratat med sin mamma på Skype. Hennes mamma finns kvar i det ockuperade Västsahara.

– ”Kommer det verkligen att ske, att Sve-

rige erkänner?” undrade min mamma. Det här är självklart stort och viktigt för alla västsaharier. Det är inte bara ett erkännande av ett land, det är framförallt ett erkännande av vår fredliga kamp, menade Rabab Amidane.

– Det kommer att skapa en press på Marocko, jag hoppas det innebär att de upphör med att kränka västsahariernas mänskliga rättigheter.

Aliyen Kentawi från Polisario menade att när USA öppnade för att FN-styrkan MINURSO skulle få mandat att övervaka de mänskliga rättigheterna var detta ett exempel på press.

– Marocko blev märkbart frustrerade över denna press från USA. Vi behöver denna diplomatiska press för att det ska hända något. Vi på vår sida har en frustrerad befolkning som vill återgå till väpnad kamp, men vi fortsätter att vädja till dem om tålmod. Vi och Marocko måste lösa detta fredligt. Men utan vare sig diplomatisk eller militär press är risken stor för att andra situationer kan uppstå.

Aliyen Kentawi menade att risken finns att Marocko kan utöka ockupationen och försöka invadera de befriade områdena av Västsahara. Eller att den västsahariska befolkningen beslutar om att återgå till väpnad motstånd.

– Vi vill ha igång nya förhandlingar. Erkännandet från Sverige kan bli det som öppnar dörren för detta. Vi tror att det kan bli en

snöbollseffekt där fler länder erkänner och att det påverkar Frankrike och USA.

– Vi tror att alla vinner på ett fredligt och stabilt Maghreb. Detta är viktigare än någonsin med tanke på situationen i Mali och Libyen, sa Aliyen Kentawi.

Peter Weiderud redogjorde för hur Socialdemokraterna sedan 1970-talet har följt och engagerat sig i Västsaharafrågan.

– De tre kriterierna för erkännande av stater har länge påverkat vår inställning, men

---

”Ett svenskt erkännande kan bli en snöbollseffekt där fler länder erkänner och att det påverkar Frankrike och USA.”

på senare år ses erkännande som ett politiskt medel. Vi lyckades tillsammans med bland annat SSU få en majoritet på vår kongress för ett erkännande av Västsahara.

– Vi ska erkänna och det ska göras klokt. Vi ska nyttja våra diplomatiska kanaler och se till att vårt erkännande får genomslag. Det ska koordineras på EU-nivå. Jag tror det bli en push för en folkomröstning och för ett utökat mandat för FN-styrkan Minurso, sa Peter Weiderud.

Men Aliyen Kentawi påminde om riskerna med att koordinera med andra länder.

– När ANC och Nelson Mandela skulle erkänna Västsahara, blev han uppvaknad av Marockos vänner. De vädjade att Sydafrika skulle vänta och inte springa i förväg, eftersom ett erkännande kunde skada fredsprocessen. ANC och Sydafrika väntade i tio år. Sen erkände Sydafrika oss. Jag tror att även Sverige kommer att bli uppvaknade och vissa länder kommer att be Sverige att vänta, menade Aliyen Kentawi.

– Mitt råd till en ny utrikesminister är att vi ska erkänna oavsett. Vi ska fråga andra länder om även de vill delta, svarade Peter Weiderud. Jag tror det är klokt. Vi har ett klart besked från riksdagen, som har sagt ja till att erkänna. Det ska Sverige göra, menade Peter Weiderud.

– Får vi fart på förhandlingen, så tror jag att alla vinner på att vi kan lösa denna konflikt. Marocko och Algeriet behöver samarbeta mera, inte minst gällande de terrorgrupper som opererar i exempelvis Syrien och Irak, men som kommer från Nordafrika, menade Aliyen Kentawi.

Rabab Amidane fick slutordet på seminariet:

– Sveriges flagga kommer att bli ett hoppets flagga i Västsahara. Vi vill inte ha en situation likt Syrien eller Irak, vi hoppas att ett erkännande från Sverige bidrar till en fredlig lösning.

Text och bild: Arto Valtonen